

Letnik III. v lažnjivi obleki.

Štev. 14.

Izhaja po dvakrat na mesec, kekar ga prebere in ne konfiscira policija. — Velja celo leto 3 gold., pol leta 1 gold. 50 kr. in četrta leta 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 10 kr. v Giontini-jevi bukvarnici na velikem trgu. Vredništvo in opravišstvo (administracija) je na velikem trgu hiš. št. 3 v prvem nadstropji na ulice. Tam se sprejema denar.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Kako se je ljubljanski mestni odbor „auscajhнал“.

Ne vem, zakaj ljudje čez naše mestne očete zabavljajo. Nikdar jih še nisem slišal hvaliti, le grajanje se čuje povsod in že celó vrabci po strehah in pestovke po stolpih so jeli peti o našem mestnem odboru, da je tako slab, da še tacega nismo nikdar imeli.

„Brencelj“, kateri strašno rad hvali vse pregrehe in graja vse zasluge nemškutarjev, do zdaj ni imel še ne enkrat priložnosti, da bi grajal naše očete. Da so nemškutarji? To ni nič novega, saj je še več nemčurjev v Ljubljani, dasiravno niso mestni svetovalci.

Tudi danes jih more pohvaliti. Sklenili so namreč v zadnji seji na „rotovžu“, Ljubljani nakloniti dolg, kateri bi znesel en milijon goldinarjev. En milijon! Veste, koliko je to? Če bi bil vsak mestnih očetov, katerih je s županom vred 30, vreden 33.333 gold. 33 $\frac{1}{3}$ kr., bi bili vsi skup milijon vredni. Kdo pa bo dandanes za Dežmana, za Schaffar-jevega Dolfa, za Kasmacherja s pudelnim vred, za Maličev trebuh ali za Suppanove muštace dal 33.333 gold. 33 $\frac{1}{3}$ kr.? Kdo bo dal toliko, jaz že ne! Da bi se dandanes še prodajali ljudje za sužnje, morda da bi bil kateri teh očetov še kaj vreden, tako pa bi jih k večem kupil kak doktor, da bi njihova trupla razrezal.

In vkljub zavesti, da niso toliko vredni, hočejo 1 milijon vzeti na posodo. To je ženijalno, to je hvale vredno, to je „korajža“. Pa pravite, da so nemškutarji boječi zajci! Jaz stavim, da si „korajžni“ fantje cele vasi ne upajo na posodo vzeti 1 milijon goldinarjev. Naši očetje pa že kar naprej obetajo, da jih ne bodo nikoli plačali, še celó obresti ne mislijo plačevati. S čim bi jih tudi plačevali, če že zdaj nimajo nič! Če bi potem upniki Ljubljano eksekvirali in bi jej prodali vse mestne očete, koliko bi dobili za-nje? Jaz ne dam za vseh 30 ne počenega groša, dasiravno so ga vsi vredni, nekteri še po več.

Kaj so pa storili za mesto, da so toliko zapravili? Čujte!

Po izanski cesti so dali posekati vsa drevesa, v drevoledu v zvezdi so podrli ograje, sv. Jakobu so plačali

zaslužek, da jim je spravil sneg iz mesta, „fajerberom“ so napravili šverkavnice, da se morejo ognja ogibati, najeli so več policajev, tako da se ne pogrešata tista, ktera stojita noč in dan pred Dežmanom, prodali so nekaj močvirja, da se mestu ni treba dalje z njim vkvarjati, in zdaj nazadnje povišali so še davek od hišne najemščine od dveh do petih krajcarjev.

In z vsem tem bi ne bili zaslužili 1 milijon? Mislite, da delajo po goldinarji na dan? Če jim mesto noče plačati, morajo si pa sami, še dobro, če jim kdo kaj posodi. Jaz bi jim ne solda.

Če bo šlo tako dalje, bomo kmalo brali v dunajskih in domačih časopisih sledeči inserat:

Mesto na prodaj.

To mesto stoji tik železnice pri vodi, v kateri se nahajajo prav dobri raki, mnogo c. k. uradnij, delavnic, novih poslopij itd.

Prodaja se iz proste volje, ker bi ga sicer prodali upniki ondotnega mestnega odbora.

Kdor ga misli kupiti, izve pogoje pri

Ljubljanskem magistratu.

Kdor ga kupi, dobí mestno svetovalstvo po vrhu.

K zboru nemčurjev v Gradcu.

(Po znanem prizoru iz „Lumpaci-Vagabunda“.)

Krojač (Rechbauer). To-le vabilo k našem „parteitagu“ nabij po vseh mestih štajarske, kranjske in koroške dežele, toda, dobro me razumi, skrbi za to, da se bo pribilo prav nizko pri tleh.

Sluga. Zakaj pa tako nizko?

Krojač. Zato, da ga bodo mogli tudi pesi brati.

Rešpehtarjova kuharica.

Človek je tako jezen, da ne vé, al b' samga sebe zgrizil, al mestni gomistrat, al b' zabavljaj al molčal. Veste, kaj so storile tiste mestne meštrge, k' jih blatnovaški Korel komendira? Nič več dnarja nimajo v kasi, poleg pa gledajo, kako b' ga dobil, da b' tiste svoje polcaje plačval in pustli špricat pred svojim hišam. Pa ne da b' šli in zaslužil dnar, k' jim ga manjka, koker drug pošten ldje; naka, delat le ne gredo, ampak veste kaj so strile te meštrge?

Veste, kaj je činž-krajcar? To je tist krajcar, k' se plačuje per činžu še po vrh, kdor je plačal činža 100 gold., je mogel dat do zdaj še 2 gold. za gomistrat, za polcijo in fajeršpricmane. To so naredli tačas, k' so bli še dohtar Costa purgermajster. Zdaj pa, k' so peršli Korelj na to službo, jim ni zadost po 2 krajc. od goldinarja, ampak potrebujejo 5 krajcarjev, menda imajo že več famijlo, da ne morjo shajat.

Veste, to človeka hudo zadene. Me smo tri, k' smo

vzele en kvartir v štant toko dolg cajta, da dobmo spet kakšen voreng dinst. Od tega kvarterja plačujemo 120 gld., pride na vsako majhen več koker 3 gold. na mesec; zdaj bomo pa mogle plačat še za gomistrat, polcijo in druge piontarje na rotovž še po vrh 6 gold. To ni nič.

Da b' me plačvale Dežmanu špiceljne, k' ga vahtajo? O ne, tega pa že ne, če se boji ldi, naj se pa poboljša in se zgreva čez svoje grehe, da se ne bo smrti bal, al pa nej se zašije v kakšen žakelj al pa zapre v tisto kaso, ker je bil pred dnar, tam ga ne bo nobeden iskal, ker bodo mislil, da v ti kasi ni nič.

Presneti ldje! Za družga jim ni mar, koker, koko bi komu še tiste krajcarje iz žepa izlekli, k' jih sam toko nuca. Čakte, kmal bodo vse hiše toko prazne, koker so zdaj vaše kase, poleg bote pa drugo žvižgal.

Jest v kratkem mal nikol ne plačam tega novga davka, raj grem prec drugam, saj mi ni tolk ležeče, če živim med meškutarji al ne. Res ti ldje toko tribajo, da človek b' kar od jeze postal Slovenec.

Oh! Dokler so bli Slovenc na rotovž gospodarji, je blo še za žvet, zdej pa k' so meškutarji, je vse toko, koker na Turškem, človek ne vé, ali je tist krajcar, k' ga ima še v žepu, njegov ali gomistraten. Pejte se farbat. Menda je bil rotovž per papeževi svečanosti zato toko temen, k revčki gmajndesrati niso imel grošev, da b' kpil lojene sveče.

Saj b' vam še kaj družga povedala, pa sem preveč jezna; bomo pa drug bart več plavšal, kedar se mi jeza ohladi.

Pes in sodnik

ali kako se je gospod Čuček spekel.

(Zanimiva povest za vsacega.)

Gospod Čuček je bil v mladih letih vnet za slovensko reč, za blagor svoje domovine, tako da je bilo upati, da bo kdaj kaj prida iz njega. Ko bi bil gospod Čuček ostal svoje žive dni avskultant, bi bil tudi ostal Slovenec.

Pa gospod Čuček postane adjunkt in s službo in suknjo premeni tudi svoje misli. Nemškutarski duh, kateri se tako pogosto nahaja po c. k. uradnih, da se ga marsikak Slovenec nalez, se prime tudi njega, in dandanes je gospod Čuček iskren častitelj Dežmanovih „prokletih grabelj“ in principov. Tako raste v letih in nemškutarstvu in vsled tega tudi v milosti pri svojih viših.

Kakor vsak nižji c. k. uradnik se tudi naš Čuček pri vsaki priložnosti svojim višim na vso moč rad prikupi, kajti on ne misli ostati adjunkt, timveč više plezati na c. k. lestvi, vsaj do tiste višave, v kateri dobí človek toliko penzije, da mu ni treba dalje požirati prah smetnih uradnih, timveč da lahko brez dela stojí pred kazinom.

Gospod Riester je priprost krojač, kateri je na polžu prijahal iz tujega v Ljubljano in si s tem, da je strigel suknjo in svoje naročnike, pridobil toliko premoženja, da zdaj zamore brez skrbi postopati po Ljubljani in obdelavati Dežmanovo polje, čeravno le toliko, kakor pastir, kateri se nad voli dere in jih z bičem poganja, ker pri gospodu Riesterju obleka ne dela moža ali učenjaka.

Gospod Riester je imeniten zarad svojega pesa — jako majhne, pa sitne krote, ktera se, kakor njen gospod, vedno rada zaletava po družih ljudeh. Ta „alter ego“ gospoda Riestra je dobil zarad sitnosti palico pod noge, ktera je gospoda Riestra tako zaboletela, da je šel tistega, kateri je stal na drugem koncu palice, naravnost tožit.

Tako sta se seznanila gospod Riester in gospod Čuček, oba polna Dežmanovega duha. Gospod Čuček precej spozná veliko hudodelstvo, ker je bil pes gospodu Riesterju

tako drag, da bi bil raji sam vdarjen pod noge. Ni vse eno, če vdariš pesa Slovenca ali nemškutarja.

Gospod Čuček išče in išče po debelih postavnih „špehah“ in najde nek paragraf, po katerem je ranjenje pesa premišljeno poškodovanje tujega blaga, in obsodi zatoženca na šest dni v zapor ali 30 gold. kazni in povrnjenje stroškov za ozdravljenje male pasje krote. Gospod Riester se smeje v pest, češ, da je Slovenca vžugal, in pripoveduje to dogodbo vsakemu, kdor ga hoče poslušati, dasiravno je malo takih ljudi, da bi gospoda Riesterja hoteli poslušati.

Tako čudno obsojeni zatoženec pa se pritoži pri višji sodnji čez to razsodbo in gospod Čuček dobí iz Gradca velikansk nos, kakoršnega na sebi še v sanjah ni videl. Sodnikom v Gradci se ta razsodba tako čudna zdi, da jo brž ovržejo, češ, da ni vredno, da se sodnija peča s takimi malenkostmi.

Gospod Riester in ž njim vred vsi psi pa so zdaj jako pobiti, ker jih zdaj smé vsak suvati in odganjati, če so sitni, brez kazni.

Iz te smešne dogodbe pa sledi nekaj, kar ni ravno smešno. Na Kitajskem ali kje drugod v Aziji, kjer ni toliko postav, bi tacega uradnika, kakor je gospod Čuček, katerega modrosti se vsaj polovica mesta smeje, menda brž odstavili ali pa ga vsaj poslali v daljne kraje; pri nas pa, kjer postava zahteva, da se sodniki spoštujejo, ostane na svojem mestu. Ali morda zato, ker je nemškutar? Sodnika, kateri tako smešno obsodi, ne more nihče spoštovati, k večem se prikupi pasjemu rodu, za katerega se tako blamira.

Gospod Čuček! Marsikdo bi rad vedel, kjé ste se Vi učili razlagati postave, in to zarad tega, da bi kje ne šel se jih učiti. Pa saj vam to nič ne škoduje, kar plajšč nemškutarije vržete čez sebe in ta pokrije vse, kar je pri Vas smešnega.

Da bi bili Vi Slovenec, morda bi po tej dogodbi nikogar več ne sodili. Kedar bom imel jaz kakega pesa in mi ga kdo udari, bom prišel hudodelnika k Vam tožit in sicer zarad hudodelstva težkega telesnega poškodovanja; Vi ga boste že navihali in mu uro navili.

Gotovo zdravilo.

Če je kdo tako hud Slovenec, da ni z njim izhajati in zlasti po gostilnicah s svojim krikom vsemu nemčurstvu nevaren, ozdraviš ga te hude bolezni, ako mu podeliš kako če tudi majhno c. k. službo. Če bi še to ne pomagalo po želji, ga še oženi in če dobi otroke, ti bo krotek kakor piška, ne besedice ne bo več slišati o njem. Izginil bo iz vseh slovenskih društev kakor kafra in živel mirno v božjem in c. k. strahu.

Da to zdravilo vselej pomaga, kaže vsakdanja skušnja. Tako ozdravljeni se nahajajo po vseh c. kr. uradnih, v Ljubljani na pr. gospod Čuček pri okrajni sodnji.

Slovó državnemu zboru.

Ti vstrvarjen nisi za Slovane,

Ker za Slovence si bil gluha;

Napihal te je nemški duh,

Si vgoden bil le za Germane.

Si sinom Slave sekal rane,

Delil le svojim dober kruh,

Slovenec si bil le skopuh,

Ponujal fraze jim neslane.

Nikdar teló ti bilo zdravo,

Bolehal zló si za ustavo,

Za hrbtom ti je bila smrt;

A zdaj si stegnil ude puble,

So vpadle lica ti zabuhle,

Život leži na tleh potr.

„Brencelj“.

Častitost.

Pretekle dni se je prišla deputacija pesov zahvalit gospodu Čučeku, pristavi v Ljubljani, za dobrohotnost in trud, katerega je imel pri tem, da je obsodil človeka zaradi razžaljenja pasje časti na 6 dni v zapor. Ob enem mu je pobožala nekoliko podaljšani nos, katerega je iz Gradca dobil, ter zagotovila, da mu vsi pesi kažejo sočutje in da ga bodo o primernem času volili za svojega poslanca, kedar se bode v državnem življenju na-nje oziralo. Vsi udje te deputacije so izrekli svoje obžalovanje zaradi tega, da gospod Čuček ni že prej na svet prišel. Prinesla mu je tudi lepo in dolgo klobaso v dar, katero je bil Kasmacherjev pudelj nalašč za nj pri Jerneji vkradel.

Pasja radost.

Hibihi! Če daš človeku zaušnico, plačáš po postavi 5 gold. kazni, če pa breneš od nas koga pod noge, te bo pa gosp. Čuček obsodil na 6 dni v zapor.

Kdo je več, človek ali pes?

Riesterjeva pasja krota.

Tolažba.

Seidl Brandstetterju

prejemši nezaupnice štajerskih Slovencev:

Miseris solamen est socios habuisse malorum.

Brandstetter Seidlnu:

Nezaupnica Slovencev je nemčurju „decorum“.

Primerna uganjka.

Ktera strast je zdaj naj nevarniša? Poslušajte! Vse svoje premoženje. Če kdo take pread je, ker utedne v mesecu dni pri ob iz svojih lastnih last.

Čujte!

Kar je novomeški pismonoša poslal pruskemu cesarju rake, so ti tako v ceni poskočili, da je nekdo, kateri jih je jedel mesec dni vsak teden dvakrat, vkljub svojemu velikemu premoženju popolnoma obožal. Gospod pismo- noša, pazite, da se tudi Vam kaj tacega ne zgodi.

Resnica.

Jaz se ne čudim prav nič, da zbor je državni propadel; V hiši leseni je bil, les pa zelo rad trohni. Dokler bo v Avstriji les podlaga državnih načelov, Trdna država ne bo; slab jo spodgrize že črv.

Slovenski Homér.

Dober svet.

Ljubljanski mestni očetje potrebujejo 1,000.000, to je eno enojko (1) in šest ničelj (0) za njo. Naj si toraj najamejo enega moža in naj se jih šest vstopi za njega, pa imajo milijon (1,000.000).

Se drug način. Ker imajo dosti časa, naj gredo po Ljubljani, Ježici in Malem grabnu rake lovit. Rak, če je količkaj večji, velja zdaj 20 do 30 krajcarjev, ker so se jih Nemci lotili. Trideset očetov je, če vjame vsak na dan le po 32 rakov dokaj lepih, jih nalové vsi skup v 53 dneh, to je v enem mesecu, treh tednih in dveh dneh toliko, da skupijo 1 milijon goldinarjev in še za dobro kosilce. (Se ve, da so to le krajcarji, pa 1,000.000 jih je.) — Pri tem delu bi se dal posebno Schaffarjev Dolfi dobro porabiti, on bi bil jako priden pri lovu.

Wozu in die Ferne schweifen, sieh' das Gute liegt so nah'.

Slabo znamenje.

Ko je Döllinger dobil zaupnico ljubljanskih liberalcev in jeseniških nemčurjev, se je zgrabil za lase in straha bled je rekel: „Kaj tako deleč sem že zabredel! Bog me varuj takih mojih prijateljev, sovražnikom se bom že sam branil“.

Dobro!

„Kedar pridem v čitalnico, najdem toliko norcev, kolikor ljudi“, pravi zagrizen nemškutar v neki družini. „Kedar pa greste Vi proč, je vselej eden manj“, ga zavrne Slovenec, kateri je to slišal.

Pogovor.

Jože. V zadnji seji ljubljanskih mestnih očetov je rekel eden teh modrijanov, menda Schaffarjev Dolfi, da bi se postavila dva kola na vogel kazine in sicer zato, da bi postopači pred kavarno ne bili v nevarnosti, da bi jih kdo ne povozil.

Tone. To je smešno! Jaz bi bil dal Dolfu dober svet. Naj se postavita on in gospod Lašan na vogel kazine, čas imata, ker nimata drugega dela.

Jože. Ne vem, če bi bilo kaj. Potem bi se pritožili vozniki, da se jim na voglu kazine konji plašijo.

Oklic!

Poslušajte verni in neverni in odprite kosmata in ne kosmata ušesa, da ne gré nobena beseda preko njih, ktera pride danes o tako važnem času iz mojih lažnjivih ust.

Danes je prišel tisti dan, o katerem se je že toliko govorilo, ktereга je ves svet težko pričakoval: „Brencelj“ je spolnil 2 leti in polovico tretjega, tedaj je že star 2 leti in pol, in danes stopi v drugo polovico tretjega leta.

Kakor odbora mesta ljubljanskega tudi moja mošnja ni prepolna, skoro se jej že dno vidi. Da bi tega zamašil, je ljubljanski mestni odbor sklenil vzeti 1 milijon goldinarjev na posodo in sicer po srečkah brez obresti, ktere bi veljale 20 gld. S tem je ta modri zbor pokazal pot tudi meni, kako se mošnje polnijo; tedaj tudi jaz razpišem posojilo, ktero se bo povračalo v tiskanih srečkah z mojo lastno podobo in s podobami družih veljakov. Vsaka taka srečka, ktera je veljavna za pol leta,

veljá 1 gold. 50 kr., če je veljavna le za četrto leta, pa 80 kr. Za obresti dobí vsak deležnik smeh ali vsaj zabavo, tedaj na vsak način več, kakor če bi si kupil srečko ljubljanskega mestnega odbora, ktera ga stane 20 gold.

Menim, da vsak previdi, kako koristna je ta naprava. Ne bo mi treba priporočati svojih sreček, vem, da se boste kar trgali za-nje, še premalo jih bo, ker jih dobro poznate in veste, da niso sleparne.

Le kdor je za to srečko še kaj dolžan, naj se podviza s plačo, „rešpehtarjova kuharca“ se je že opasala, da pojde na „rajžo“.

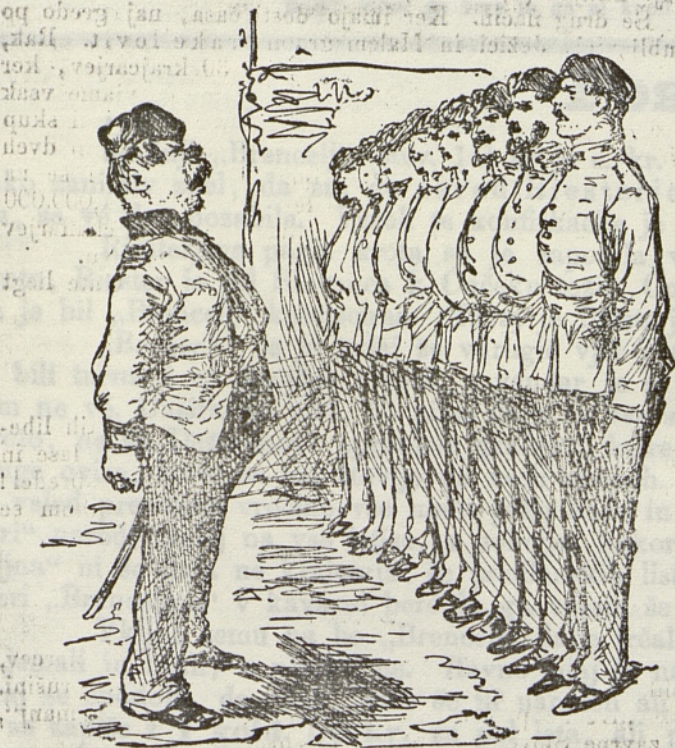
„Brencelj“ se bo zdaj sam razpošiljal, toraj bo tudi administracija bolj pazna in pridna, kakor dosihmal.

„Brencelj v lažnjivi obleki“.

Prihodnji „Brencelj“ bo prifrčal proti koncu tega meseca.

Podobe iz Slovenskega.

Pri vojaških vajah.

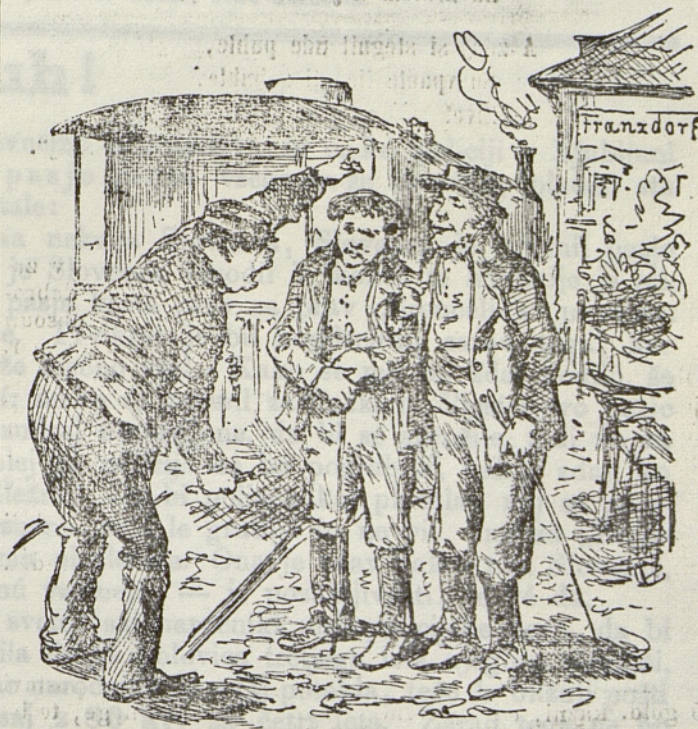
Desetnik (korporal). Krucifiks element, kaj ne znate kranjski? Vam bom eksercirreglement še enkrat špliciral. Le flisk aufpasejte. Alzo! Rihtajh, grad, ans, evaj, brust heravs, trebuh hinajn, grad šavt, roke na hiftah, noge grad, reks šavt, links šavt, kopf po konc, vsi v eni linji.

Prvi novinec. Jože, ali znaš ti toliko slovenski, da bi mi povedal, kaj je zdaj pravil?

Drugi novinec. Jaz nisem razumel besedice.

Tretji novinec. Jaz še manj.

Na železniški postaji.

Kmeta. Ali ni ta postaja Borovnica, prijatelj?

Železničar. Borovnica? Hier ist Franzdorf, könnt's nicht lesen, da oben, tam auf, tam!

Kmeta. Tam gori stoji zapisano Franz Dorf, nama ni mar za nikakoršnega Franceta, tudi ne veva, kako se piše, prašava le, če je tukaj Borovnica, kamor sva se mislila pripeljati. Ali je to tukaj?

Železničar. Wunderlich! Die Leute kennen nicht einmal die Namen der Orte in ihrer eigenen Heimat. Ist das ein dummes Volk, diese slovenischen Bauern! — Tukaj Franzdorf, tukaj nix Borovnica.